

OIVALLUS

5

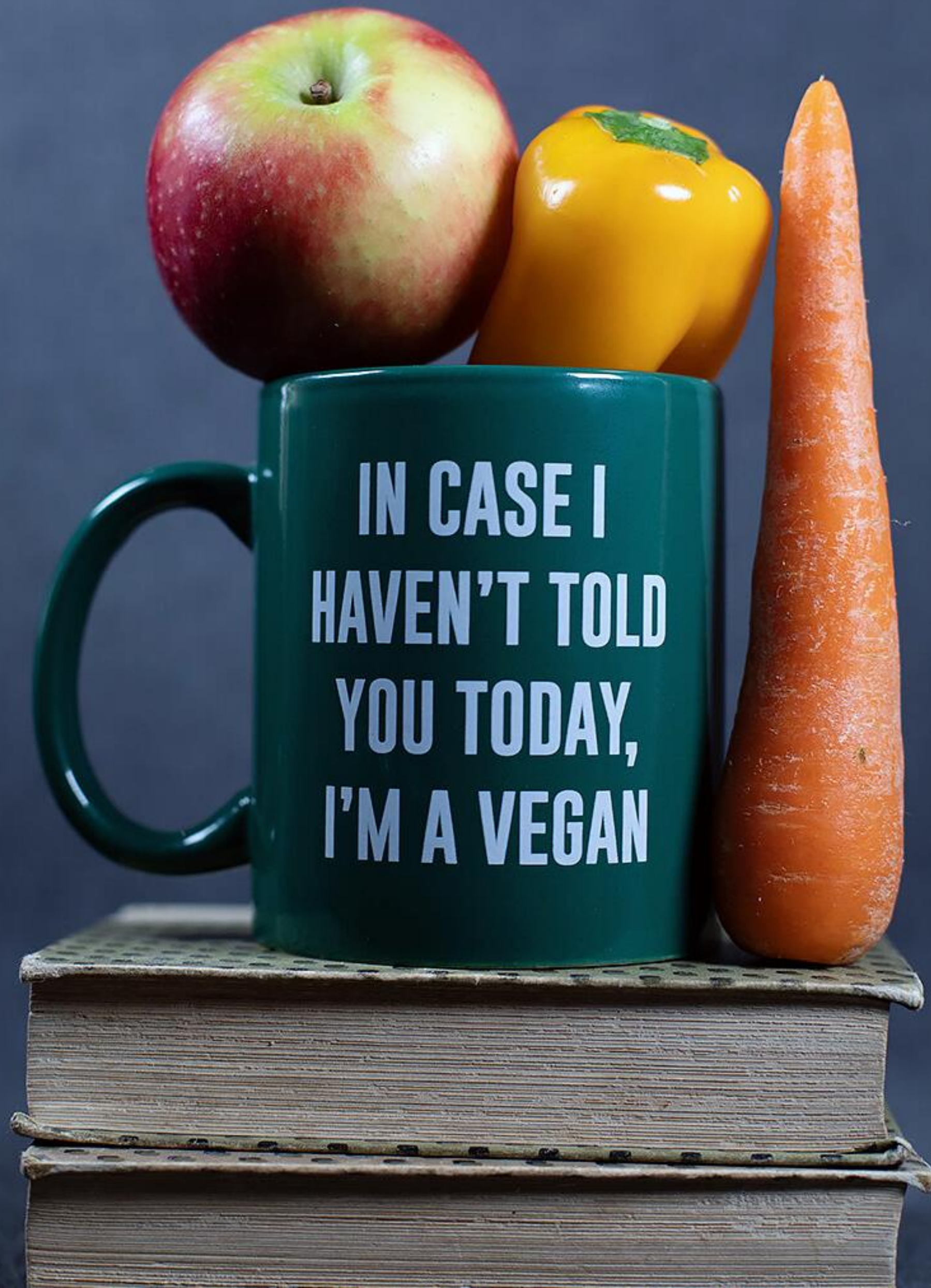
18. Asenteiden ja käyttäytymisen muutos

Suhtautumisen muuttaminen

Muistele tilannetta, jossa olet pyrkinyt muuttamaan toisen ihmisen suhtautumista johonkin asiaan tai joku on pyrkinyt muuttamaan sinun suhtautumistasi.

- Millaisia keinoja oli käytössä?
- Muuttuiko suhtautuminen? Miksi, miksi ei? Näkyikö suhtautumisen muutos myös käyttäytymisessä?

Asenne

- **Asenteella** tarkoitetaan ihmisen kielteistä tai myönteistä suhtautumista johonkin kohteeseen.
- Asenteet voivat olla tiedostettuja eli **eksplisiittisiä** tai tiedostamattomia eli **implisiittisiä**.

Järkeilyn toiminnan lähestymistapa

- **Järkeilyn toiminnan lähestymistapa** korostaa ihmisen omien käsitysten merkitystä sille, näkykö asenne käyttäytymisessä.
- Mitkä tekijät vaikuttavat asenteen muuttumiseen?

Kognitiivinen dissonanssi

- **Kognitiivinen dissonanssi** tarkoittaa ristiriitaa sen välillä, mitä ihminen jostain asiasta tietää ja miten hän sen suhteen toimii.
- Miten esimerkiksi perustelisit hankintasi jälkikäteen, jos olisit ostanut kalliin vaatteen, jota et oikeasti tarvitse?

Kysely psykologian tiedonkeruutapana

- Kyselyissä käytetään usein **Likert-asteikkoa** tai **semanttista erottelua**.
- Jotta kyselystä voitaisiin tehdä koko perusjoukkoa koskevia yleistyksiä
  - perusjoukko on määriteltävä tarkasti
  - otos on valittava niin, että se on edustava.
- Edustava otos on riittävän suuri, satunnaistettu ja tasapainossa taustatekijöiden suhteen.

Kyselyn vahvuuksia

- Kyselyllä voidaan kerätä suuria määriä aineistoa ihmisten näkemyksistä ja tehdä niistä perusjoukkoa koskevia yleistyksiä.
- Tutkija voi kysymysten valinnalla rajata aineistoa kiinnostuksen kohteena oleviin asioihin.
- Kyselyaineistoa on mahdollista analysoida tilastollisten menetelmien avulla. Aineistosta on mahdollista löytää esimerkiksi muuttujien välistä yhteisvaihtelua eli korrelaatiota.

Palauta mieleen

- Miten eksplisiittiset ja implisiittiset asenteet eroavat toisistaan?
- Esittele kolme tekijää, jotka lisäävät asenteiden mukaisen käyttäytymisen todennäköisyyttä.
- Mitä seurauksia kognitiivisella dissonanssilla voi olla?